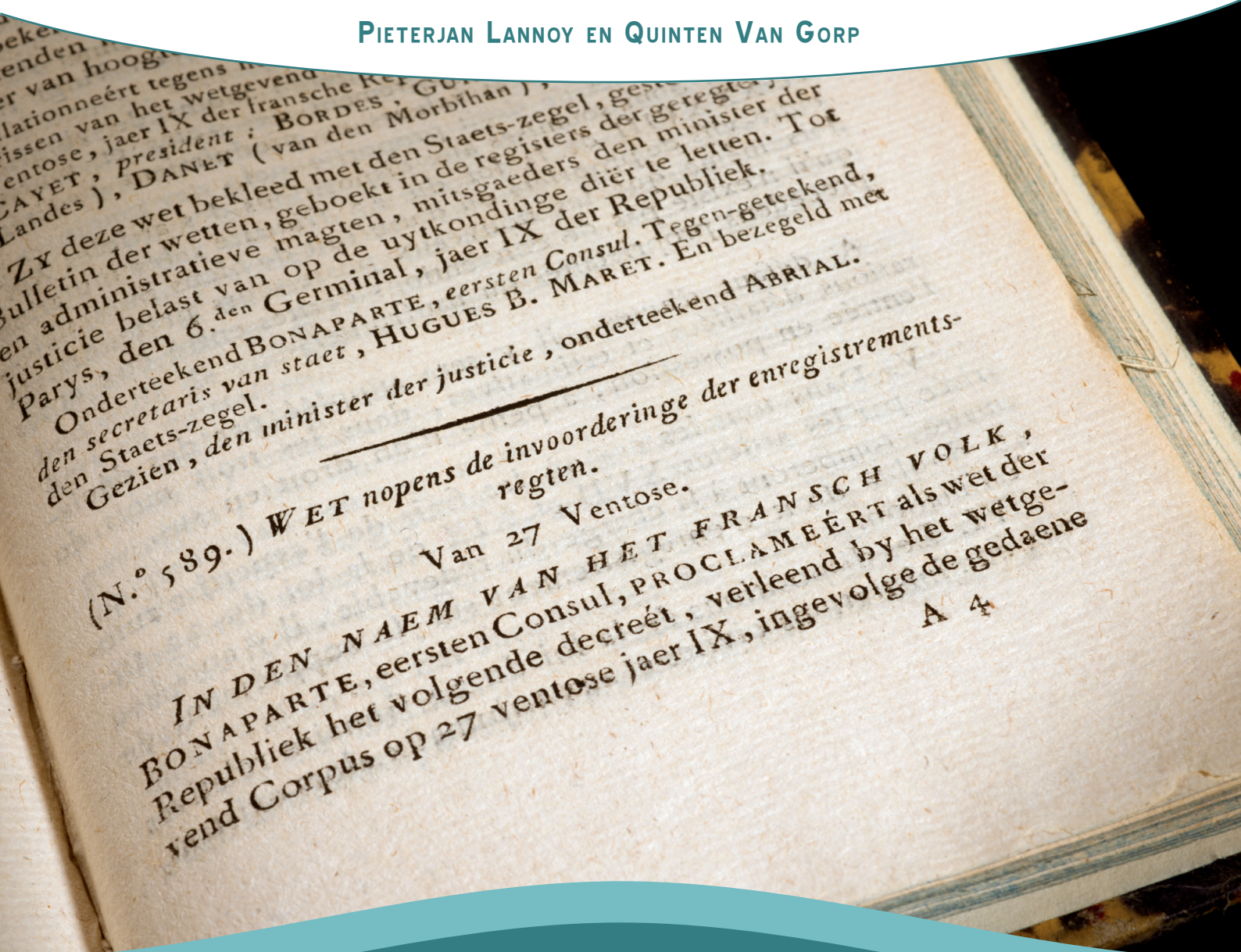

Inventaris van het archief van het tweede registratiekantoor van Beringen

1846-1983

Overbrenging 2014

PIETERJAN LANNOY EN QUINTEN VAN GORP

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN HET
TWEEDE REGISTRATIEKANTOOR VAN BERINGEN
1846-1983
OVERBRENGING 2014

RIJKSARCHIEF TE HASSELT
INVENTARISSEN

119

Naamsvermelding - Niet Commercieel - Geen Afgeleide Werken

CC BY-NC-ND

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl/>

Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification

CC BY-NC-ND

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/fr/>

Deze inventaris kwam tot stand dankzij de steun van
de Federale Overheidsdienst Financiën.

ISBN : 978 94 9274 862 1

Algemeen Rijksarchief

D/2017/531/114

Bestelnummer: Publ. 5807

Algemeen Rijksarchief
Ruisbroekstraat 2
1000 Brussel

De volledige lijst van onze publicaties kan u gratis bekomen op eenvoudig verzoek (publicat@arch.be)
of raadplegen op internet (<http://arch.arch.be>)

Nummer toegang: 2239

Inventaris van het archief van het
tweede registratiekantoor van Beringen
1846-1983
Overbrenging 2014

door

Pieterjan LANNOY en Quinten VAN GORP

Brussel
2017

Wijze van aanvragen

Archiefstukken beschreven in deze inventaris, worden aangevraagd door het opgeven van het *nummer van de toegang*, vermeld op het titelblad en in de rechterbovenhoek van elke bladzijde:

2239

en door opgave van het *bestanddeelnummer* dat u aantreft links vóór elke archiefbeschrijving.

Beperkingen inzake raadpleging

Archiefbestanddelen ouder dan 100 jaar zijn vrij raadpleegbaar.

Voor een afschrift of uittreksel van registraties jonger dan 100 jaar, dient de gebruiker de toestemming te vragen aan de ontvanger van het registratiekantoor en aan de vrederechter van het kanton waarin het registratiekantoor zetelt. Indien de gebruiker een betrokken partij of rechthebbende is, heeft hij of zij voor een uittreksel of afschrift de toestemming nodig van de ontvanger van het registratiekantoor waarvan het archief afkomstig is.

Voor erfenisaangiften gelden dezelfde voorwaarden. Voor een afschrift van of uittreksel uit erfenisaangiften die jonger zijn dan 100 jaar, heeft men de toestemming nodig van de vrederechter indien de gebruiker geen betrokkene in rechtstreekse naam, erfgenaam of rechthebbende is. Is dit wel het geval, dan heeft de betrokkene de toestemming nodig van de ontvanger van de successierechten.

Voorkeurvorm voor het citeren van het archief

Het verdient aanbeveling om het archief de eerste maal te citeren met zijn volledige naam. Nadien kan worden volstaan met een verkorte referentie. De referentie naar het archiefbestanddeel dat bijvoorbeeld inventarisnummer 10 draagt, gebeurt als volgt:

Volledig: RIJSARCHIEF TE HASSELT, *Archief van het tweede registratiekantoor van Beringen. Overbrenging 2014*, 10.

Verkort: RAH, *REG Beringen 2 2014*, 10.

INHOUDSOPGAVE

ALGEMENE BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF	7
I. IDENTIFICATIE.....	7
II. GESCHIEDENIS VAN ARCHIEFVORMER EN ARCHIEF	7
A. Archiefvormer	7
1. <i>Naam</i>	7
2. <i>Geschiedenis</i>	7
3. <i>Bevoegdheden en activiteiten</i>	7
4. <i>Organisatie</i>	8
B. Archief	10
III. INHOUD EN STRUCTUUR.....	10
A. Inhoud	10
B. Selecties en vernietigingen.....	10
C. Toekomstige aangroei/aanvullingen	10
D. Ordening.....	10
IV. RAADPLEGING EN GEBRUIK.....	11
A. Voorwaarden voor de raadpleging	11
B. Voorwaarden voor de reproductie.....	11
C. Toegangen	11
D. Aanwijzingen voor het gebruik.....	11
1. <i>Algemene aanwijzingen</i>	11
2. <i>Concrete richtlijnen voor opzoeken</i>	12
a. Registratierecht	12
b. Successierecht.....	13
c. Andere	14
V. VERWANT MATERIAAL	14
A. Bestaan en bewaarplaats van originelen	14
B. Documenten met verwante inhoud	14
C. Bibliografie	15
VI. BESCHRIJVINGSBEHEER	15
VII. BIJLAGEN	16
A. Zoekstrategie registratie 1796-1859.....	16
B. Zoekstrategie registratie 1860-1901/1925	17
C. Zoekstrategie registratie 1901/1925-2003	17
D. Zoekstrategie successies	18
INVENTARIS	19
I. ‘REEKS 44’, GRONDREGISTERS (PER GEMEENTE).....	19

II.	‘REEKS 47’, REGISTER VAN INDIENING VAN ERFENISAANGIFTEN.....	21
III.	‘REEKS 54’, ALFABETISCHE TAFEL OVERLIJDENS	21
IV.	‘REEKS 60’, REGISTER VAN BEZITTINGEN VAN BUITENLANDERS	21
V.	‘REEKS 212’, KADASTRALE LEGGER.....	22

ALGEMENE BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

I. IDENTIFICATIE

Referentie: BE-RAH, REG Beringen 2 2014 (515-2520)
Nummer toegang: 2239
Naam: Archief van het tweede kantoor der registratie van Beringen.
Overbrenging 2014.
Datering: 1846-1983.
Beschrijvingsniveau: Archiefbestand.
Omvang: 85 nrs (3,3 s.m.).

II. GESCHIEDENIS VAN ARCHIEFVORMER EN ARCHIEF

A. ARCHIEFVORMER

1. NAAM

Tweede kantoor der registratie van Beringen (1966-2014)

Rechtsopvolgers:

Derde registratiekantoor Hasselt 2 (2014)

Registratiekantoor Hasselt 2 (2015-heden)

Rechtsvoorganger:

Kantoor der registratie en domeinen van Beringen (1856-1966)

2. GESCHIEDENIS

Het tweede kantoor van Beringen heeft slechts korte tijd bestaan. Tussen 1966 en 2014 is het verantwoordelijk voor de heffing en inning van de registratie- en successierechten rond Beringen. In 2014 gaat het kantoor verder als ‘derde registratiekantoor Hasselt 2’. Uiteindelijk gaat het op in het registratiekantoor Hasselt 2.

3. BEVOEGDHEDEN EN ACTIVITEITEN

Het tweede kantoor van Beringen was vóór 1975/1976 bevoegd voor:¹ 1. de registratie en inning van het registratierecht van notariële akten, van onderhandse akten, van akten van gerechtsdeurwaarders, van gerechtelijke akten, van administratieve akten en van sommige mondelinge overeenkomsten; 2. de inning van de griffierechten; 3. de inning van de successierechten; 4. de inning van de jaarlijkse taks op het vermogen van de vzw's; 5. de invordering van de boeten en gerechtskosten; 6. de invordering van de rechten en kosten inzake gerechtelijke bijstand en kosteloze rechtspleging; 7. het beheer van de nationale domeingoederen; 8. de inschrijving van het landbouwvoorrecht; 9. de mededeling van bepaal-

---

¹ Gebaseerd op: HAECK T. en VANDAELE D., *Inventarissen van de archieven van het Eerste Kantoor der Registratie van Eeklo (1795-1969)*, Brussel, 2005, p. 12.

de gegevens aan andere overheidsdiensten, bijvoorbeeld de wijzigingen in verband met de eigendom van onroerende goederen aan de administratie van het kadaster of de protesten van de geaccepteerde wisselbrieven en orderbriefjes aan de rechtbanken van koophandel. Sinds 1976 is het tweede kantoor der registratie van Beringen enkel nog bevoegd voor de registratie en inning van het registratierecht (punt 1), de inning van de griffierechten (punt 2), de inning van de successierechten (punt 3), de inning van de taks op de vzw's (punt 4) en de mededeling van bepaalde gegevens aan andere overheidsdiensten (punt 9).

4. ORGANISATIE

Het organogram van een registratiekantoor is doorgaans zeer eenvoudig met een ontvanger aan het hoofd en een aantal klerken of assistenten. De ruimere historische-institutionele context en de evolutie van de ressorten waarbinnen registratiekantoren functioneren zijn echter heel wat complexer en worden in dit onderdeel nader toegelicht.²

De historisch-institutionele context begint in de 18de eeuw. De registratiekantoren worden voor het eerst vermeld in het besluit van 15 februari 1796 (26 Pluviôse jaar IV). Dit besluit regelt de inrichting van de hypotheekbewaringen aan de hand van het ressort van de registratiekantoren. In deze periode hangen de registratiekantoren af van de 'Regie van registratierechten en het nationale domein' (*Régie de l'enregistrement et du domaine national*). Deze centrale Regie vormt het hoofdbestuur voor de diverse gewestelijke directies. De gewestelijke directeur verblijft steeds in de hoofdplaats van het departement. De registratiekantoren zijn rekenschap verschuldigd aan deze gewestelijke directies. De ontvanger is de centrale figuur in het registratiekantoor. Hij staat in voor de formaliteitsverplichtingen.

Het systeem van registratie- en zegelrechten blijft voorlopig behouden na de val van Napoleon. Vervolgens wordt bij organiek besluit op 12 augustus 1814 onder meer het 'administratieve departement financiën' (*département de l'administration des finances*) onder leiding van een commissaris-generaal ingericht, de respectieve voorlopers van het Ministerie en de Minister van Financiën. De Administratie van de Registratie & (Nationale) Domeinen wordt hierin ondergebracht.

Wegens de groeiende financiële problemen richt Willem I in 1822 het Amortisatiesyndicaat op, dat buiten de controle van het parlement om wordt ingezet voor allerhande uitgaven en onder meer gefinancierd wordt door opbrengsten van de verkoop van domeinen. De Administratie van de Domeinen van de staat wordt afgesplitst en in dit syndicaat ondergebracht. Ondertussen blijven in de buitendiensten de ontvangers op post. De voornaamste verandering is de invoering van het uniform successierecht, waardoor voor grote centra gespecialiseerde buitendiensten kunnen worden ingericht.

De impact van de Belgische revolutie op de administratie en op het belastingstelsel is aanvankelijk beperkt. De belangrijkste maatregelen van de nieuwe machthebbers zijn de afschaffing van het fel bekritiseerde Amortisatiesyndicaat en de toewijzing van het beheer van de domeinen aan de commissaris-generaal voor Financiën. De oprichting van een Belgisch Ministerie van Financiën luidt evenwel een nieuwe organisatie in vanaf 1 april 1831. De dienst der registratie wordt samengevoegd met de dienst der domeinen en wordt als Administratie der registratie en domeinen een aparte entiteit onder het Ministerie, en dit tot

---

² De volgende paragrafen zijn grotendeels gebaseerd op DE REU P., *De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie. Organisatie, bevoegdheden, ambtsgebieden, archiefvorming. 1796-2006*. Brussel, Algemeen Rijksarchief, 2011, pp. 58-82.

1970. Met de invoering van de Belasting op de Toegevoegde Waarde (BTW), wordt de administratie omgevormd tot administratie van de BTW, registratie en domeinen.

Vanaf 1997 worden de diverse diensten hervormd. De opzet is om één administratie te creëren voor alle patrimoniale diensten, namelijk de administratie van het kadaster, registratie en domeinen (AKRED). Die wordt opgericht in 1998 als opvolger van de administratie van de BTW, Registratie en Domeinen.³ Het koninklijk besluit van 1998 werd evenwel op 13 november 2002 door de Raad van State vernietigd,⁴ waardoor in 2003 een nieuw koninklijk besluit uitgevaardigd moet worden om de continuïteit te verzekeren.⁵

Naar aanleiding van de algemene Copernicus-hervorming wordt in 2000 de Coperfin-hervorming gelanceerd, die voor de nieuwe Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën⁶ een indeling in drie algemene administraties voorziet, waaronder één voor Patrimonium-documentatie. Een koninklijk besluit van 31 maart 2003 regelt de overgang van het Ministerie van Financiën naar de nieuwe Federale Overheidsdienst Financiën.⁷ De ervaring leert echter dat een grote hergroepering van verschillende diensten met zeer verschillende bevoegdheden problemen veroorzaakt. In plaats daarvan valt de keuze op een evenwichtigere herverdeling van de entiteiten, zowel op het vlak van hun grootte als hun bevoegdheden. Vandaar dat met het koninklijk besluit van 3 december 2009⁸ gekozen wordt voor de oprichting van zes algemene administraties, waaronder een Algemene Administratie van de Patrimonium-documentatie (AAPD). Horizontale, (beleids)ondersteunende taken worden voor de hele FOD ondergebracht in verschillende stafdiensten. Op de reorganisatie van de ondergeschikte registratiekantoren is het evenwel wachten op het koninklijk besluit van 20 maart 2014.⁹ Met de uitvoering van de zesde staatshervorming in 2015 zijn er registratiekantoren actief op twee niveaus: op Vlaams en op federaal niveau. De federale kantoren blijven afhangen van de AAPD.

Het ambtsgebied of 'ressort' van het tweede kantoor van Beringen heeft weinig wijzigingen ondergaan in de korte bestaansgeschiedenis. De wetgever richt het tweede kantoor van Beringen op in 1966. Vanaf 1 juni gaat het kantoor aan de slag en is het bevoegd voor de gemeenten Beringen en Koersel, voorheen behorende tot het enig kantoor van Beringen, en de gemeenten Heusden en Zolder, voorheen behorende tot het eerste registratiekantoor van Genk.

Vooraf de gemeentefusies van 1 januari 1977 hebben een grote impact op het kantoor. De gemeenten Beringen en Koersel ressorteren voortaan onder het eerste kantoor van Beringen terwijl de gemeenten Heusden en Zolder voortaan onder het registratiekantoor Herk-de-Stad

---

³ De administratie voor BTW wordt samengevoegd met deze voor directe belastingen tot een Administratie van de Ondernemings- en Inkomensfiscaliteit (AOIF).

⁴ Arrest nr. 112537 van de Raad van State van 13 november 2002. Online raadpleegbaar op: www.raadvanstate.be.

⁵ Koninklijk besluit van 21 januari 2003 houdende de organisatie van de Administraties der directe belastingen, van de BTW, registratie en domeinen en van het kadaster (B.S., 26 juni 2003).

⁶ Koninklijk besluit van 17 februari 2002 houdende oprichting van de Federale Overheidsdienst Financiën (BS, 22/02/2002).

⁷ Koninklijk besluit van 31 maart 2003 tot regeling van de overdracht van bevoegdheden bij de overgang van het Ministerie van Financiën naar de Federale Overheidsdienst Financiën (BS, 14/05/2003).

⁸ Koninklijk besluit van 3 december 2009 houdende regeling van de operationele diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën (BS, 09/12/2009). Zie ook. *FOD Financiën. Jaarverslag 2009*, Brussel, FOD Financiën, 2010, pp. 16-17.

⁹ Koninklijk besluit van 14 maart 2014 houdende regeling van de aanbidding van akten van bepaalde instrumenterende ambtenaren tot de registratieformaliteit en tot de hypothecaire openbaarmaking (BS, 21/03/2014).

vallen. Het tweede kantoor krijgt voortaan de bevoegdheden toebedeeld over de kantoren Hechtel en Eksel (voorheen kantoor Peer), Leopoldsburg en Heppen (voorheen eerste kantoor van Beringen) en de stad Lommel (voorheen ressorterende onder het kantoor Neerpelt).

B. ARCHIEF

Voorliggende inventaris ontsluit het archief dat werd overgebracht op 31 maart 2014 in het kader van het project ‘archief Financiën’ van het Rijksarchief.

III. INHOUD EN STRUCTUUR

A. INHOUD

Het archief omvat documentatieregisters (reeks 44, 47, 54 en 60) en in bewaring gegeven archief (reeks 212).

Bij de documentatieregisters (registratierechten) is voornamelijk het grondregister (reeks 44) van belang. Dit document is gebaseerd op de kadastrale legger en biedt een overzicht van de eigendomstitels en hun mutaties doorheen de tijd. De reeks loopt van het primitief kadaster ca. 1838 tot ca. 1968/1970. Het register van de indiening van aangiften van nalatenschap (reeks 47) wordt dagelijks aangevuld met ingediende aangiften. De tafel van de sterfgevallen (reeks 54) wordt jaarlijks aangevuld. Hierin worden de overledenen jaar per jaar geordend op de eerste letter van de familienaam.

Onder de categorie ‘in bewaring gegeven archief’ vallen de kadastrale leggers. De door de kadaster controles overgemaakte delen dienen om de hiaten in de reeks 44 op te vullen.

B. SELECTIES EN Vernietigingen

Selecties en vernietigingen zijn gebaseerd op de Instructie Materieel (33/2003) en haar voorgangers.

C. TOEKOMSTIGE AANGROEI/AANVULLINGEN

Dit archief is niet afgesloten. Op termijn zullen recentere archiefdocumenten naar het Rijksarchief worden overgebracht.

D. ORDENING

Het register van de indiening van erfenisaangiften (reeks 47) gebeurt op basis van de eerste en laatste registratie of inschrijving. Het primaire ordeningscriterium voor de tafels van de overlijdens (reeks 54) is chronologisch. Elk register is daarna alfabetisch ingedeeld op basis van de familienaam van de overledene.

De grondregisters worden beschreven per gemeente, waarna de uiterste artikelnummers vermeld worden in de desbetreffende beschrijving.¹⁰ Een datering wordt uitsluitend op koepelniveau gegeven. Een individuele datering van elk deel biedt weinig meerwaarde voor de gebruiker. De reeks gaat immers uit van een perceel- en artikelsgewijze benadering.

---

¹⁰ Het is evenwel mogelijk dat een aantal delen nog mutaties bevatten van artikels die opgestart zijn in vorige delen.

IV. RAADPLEGING EN GEBRUIK

A. VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

Archiefbestanddelen ouder dan 100 jaar zijn vrij raadpleegbaar.

Voor een afschrift of uittreksel van registraties jonger dan 100 jaar, dient de gebruiker de toestemming te vragen aan de ontvanger van het registratiekantoor en aan de vrederechter van het kanton waarin het registratiekantoor zetelt. Indien de gebruiker een betrokken partij of rechthebbende is, heeft hij of zij voor een uittreksel of afschrift de toestemming nodig van de ontvanger van het registratiekantoor waarvan het archief afkomstig is.¹¹

Voor erfenisaangiften gelden dezelfde voorwaarden. Voor een afschrift van of uittreksel uit erfenisaangiften die jonger zijn dan 100 jaar, heeft men de toestemming nodig van de vrederechter indien de gebruiker geen betrokkene in rechtstreekse naam, erfgenaam of rechthebbende is. Is dit wel het geval, dan heeft de betrokkene de toestemming nodig van de ontvanger der successierechten.¹²

B. VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de regels van toepassing binnen het Rijksarchief.

C. TOEGANGEN

Er zijn verschillende nadere toegangen in de vorm van alfabetische tafels en repertoria: deze maken gerichte opzoekingen mogelijk, maar worden niet altijd in dit bestand bewaard. Voor meer informatie, zie IV.D.

D. AANWIJZINGEN VOOR HET GEBRUIK

1. ALGEMENE AANWIJZINGEN

In eerste instantie worden archieven van registratiekantoren vaak geraadpleegd door de rechten bewijszoekende burger. De beschrijving van notariële en onderhandse akten, de verplichting vanaf 1921 om dubbels of afschriften van bepaalde soorten onderhandse akten te deponeren bij het kantoren en de indiening van aangiften van nalatenschap dragen bij tot de handhaving van de rechtszekerheid.

De registratieformaliteit biedt een zekerheid in de zoektocht naar de eigendomsgeschiedenis van een stuk land, een huis,.... In tegenstelling tot hypotheekarchieven, die enkel overdrachten tussen levenden betreffen, worden ook overgangen van onroerende goederen bij overlijden opgenomen in de archieven van registratiekantoren. De raadpleging van de tafels (overgebracht bij een eerdere overbrenging) en het algemeen repertorium van de eigenaars (reeks 50, bevindt zich momenteel nog bij de administratie) geven een snel en overzichtelijk beeld van welke personen betrokken zijn bij welke transacties. Verder kunnen deze archieven ook gebruikt worden voor lokale geschiedenis en genealogie. Vooral de erfenisaangiften vormen een heel rijke bron. Toch moet er kritisch mee worden omgesprongen: enkel personen met een zekere levensstandaard laten een spoor na in de reeks 187.

---

¹¹ Art. 236 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten.

¹² Art. 143 van het Wetboek der Successierechten.

2. CONCRETE RICHTLIJNEN VOOR OPZOEKINGEN

a. Registratierecht

Belangrijk binnen het registratierecht zijn de formaliteitsregisters van reeks 5, 6 en 6bis. Deze worden, naargelang van de periode, door andere registers ontsloten.

Voor de eerste periode¹³ (1796-1859) zijn vooral de afgeschafte reeksen (A.R.) 1 en 2 van belang. De tafel van de verkrijgers (A.R. 1) vermeldt alle overgangen van zakelijke onroerende goederen. Vanaf 1796 tot en met 31 december 1827 verwijst deze tafel naar de tafel van de verkopers (A.R. 2). Deze afgeschafte reeks verwijst op haar beurt naar de formaliteitsregisters. Vanaf 1 januari 1828 is er sprake van een nieuw model. Vanaf dan worden ook verdelingen mee opgenomen in deze registers. Naast verwijzingen naar de reeks 5 en 6 wordt in deze registers ook verwezen naar de erfenisaangiften (reeks 187) indien er sprake is van een overgang van onroerend goed. Zie hiervoor het deel over 'Successierecht'.¹⁴

De tafel van de verkopers (A.R. 2) vermeldt alle overgangen van zakelijke onroerende goederen. Van 1796 tot en met 31 december 1827 verwijst deze toegang naar de reeks 5 (waarbij de naam van de notaris mee wordt opgenomen), 6 (er wordt duidelijk gemaakt dat het om een onderhandse akte gaat via de vermelding 's.s.p.') en 187 (het nummer van de aangifte zal in desbetreffend geval worden meegegeven) indien er een overgang van onroerend goed is. Vanaf 1 januari 1828 wordt de tafel omgevormd en worden ook de verdelingen mee opgenomen. Voortaan verwijst A.R. 2 niet langer naar de formaliteitsregisters, maar naar A.R. 1.

Andere, minder belangrijke, toegangen zijn de tafel van de pacht- en huurcontracten (A.R. 3), de tafel van de huwelijkscontracten (A.R. 4) en de tafel van de geregistreerde en ongeregistreerde testamenten, schenkingen en andere eventuele beschikkingen (A.R. 6).

In de tweede periode¹⁵ (1860-1901 (1925)) is het repertorium der eigenaars (reeks 50) dé toegang op de reeksen 5 en 6. Er wordt tevens verwezen naar erfenisaangiften in de mate dat ze een overgang van onroerend goed veroorzaken. In de reeks 50 worden eigenaars in de regel chronologisch opgesomd met een overzicht van de geregistreerde akten en eventueel erfenisaangiften. In de reeks 5 vindt men tevens een verwijzing naar het desbetreffende artikel in het repertorium.

Reeks 50 wordt alfabetisch ontsloten door de algemene tafel van het repertorium van de eigenaars (reeks 52). De reeks 52 ontsluit tevens het algemeen repertorium van de schuldeisers (reeks 51). Dit repertorium van de schuldeisers bevat de namen van de schuldeisers met hun domicilie, de data van de desbetreffende akten, de inschrijvingsdatum op het hypotheekkantoor, het hypotheekkantoor in kwestie, de bemiddelende notaris of de rechtbank, het bedrag van de schuldvordering, de duur van de transactie, de eventuele doorhalingen en onderbrekingen met alle informatie en verwijzingen naar de akten en inschrijvingen.

De reeksen 50 en 52 zijn formeel afgeschaft in 1901 na de introductie van de losse rekeningen. In tegenstelling tot de formele afschaffing blijven de kantoren deze doorgaans nog gebruiken. In 1925 verplicht een omzendbrief de losse rekening, waarna de reeksen 50 en 52 uitdoven. Het repertorium van de eigenaars wordt slechts af en toe nog aangevuld voor

---

¹³ Voor een visualisering, zie bijlage VI.A.

¹⁴ DE REU P., *De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie*, p. 267-270.

¹⁵ Voor een visualisering, zie VI.B.

personen met talrijke notities, voor appartementsgebouwen, enz.. De reeks 51 wordt definitief afgeschaft in 1966.

In de derde periode¹⁶ (vanaf 1901/1925) is er nog slechts één toegang: de losse rekening (reeks 58). Het betreft een fichesysteem dat naast de gegevens over de titularis van de rekening, gegevens bevat over de onroerende goederen waarop die titularis rechten (gehad) heeft. Ze is ingevoerd door de omzendbrief van 15 mei 1901 (nr. 1348). Het duurt tot 1925 vooraleer ze verplicht als enige toegang geldt. Deze toegang toont alle aankopen, verkopen en schenkingen van onroerende goederen, alsook de registratie van huwelijks- en leningscontracten, akten betreffende (onder)verhuring van in België gelegen goederen, enz.. Op de achterzijde wordt de informatie genoteerd die voorheen in de reeks 51 terug te vinden is. In de losse rekening wordt tevens de informatie opgenomen die voordien in de registers met de in het buitenland gelegen eigendommen (reeks 45) werd genoteerd.

In reeks 60 (register van de vreemdelingen) worden alle personen ingeschreven die hun woonplaats buiten België hebben, maar die onroerend goed bezitten binnen het ambtsgebied van het kantoor. De losse rekening verwijst naar deze reeks 60 indien van toepassing.

Eén documentatieregister loopt over de hele periode 1837-1970: het grondregister (reeks 44). Het vormt de kadastrale documentatie van het registratiekantoor en is gebaseerd op de kadastrale legger. In principe is er sprake van een één op één relatie: de artikels komen overeen, ze bevatten min of meer dezelfde informatie, maar zijn geen dubbels. In het grondregister zal men bijvoorbeeld een verwijzing vinden naar het type akte en de registratiedatum of datum van verlijden van de akte die de mutatie veroorzaakt. Deze data vindt men niet terug in de kadastrale legger zelf (reeks 212). Op basis van die data kan dan in de formaliteitsregisters gezocht worden welke akte de mutatie heeft veroorzaakt. Omgekeerd vindt men even vaak de referentie: de akte in de reeks 5 zal in de marge vaak een verwijzing bevatten naar het grondregister.

b. Successierecht

Het formaliteitsdocument bij uitstek voor het successierecht is de aangifte van nalatenschap (reeks 187). Bij een sterfgeval wordt een boedelinventaris van de overledene opgesteld. Deze inventaris dient als basis voor de heffing van het successierecht. Tot 1818 wordt een registratierecht geheven op de successies. Vanaf 1818 gaat het om een successierecht. Tot en met 1817 worden de aangiftes geregistreerd in het zgn. 'register van aangiften van nalatenschap'. De originele aangifte wordt soms mee opgenomen bij de overschrijving. Vanaf 1818 wordt de aangifte, die is ingediend op losse bladen, overgeschreven in het 'register van overschrijving van de memories van aangifte' (reeks 3 succ.). Na 1820 dooft dit register uit. De registratie gebeurt sindsdien op de minuten van de aangiften zelf. De aangiften krijgen een nummer in volgorde van indiening op het kantoor.

De documentatieregisters¹⁷ zijn beperkt tot een viertal reeksen voor de hele periode vanaf 1796. Eerst en vooral wordt een zogenaamde tafel van overlijdens (TVO) bijgehouden (reeks 54), een chronologische tafel die elke twee à drie jaar vernieuwd wordt. Men vindt er, in alfabetische volgorde, de naam van de overledene, plaats van overlijden, datum van overlijden, nummer van de successieaangifte, enz.

---

¹⁶ Voor een visualisering, zie VI.C.

¹⁷ Voor een visualisering, zie VI.D.

Daarnaast is er ook een chronologische toegang. Het register van indiening van aangifte (reeks 47) schrijft de aangiftes chronologisch in. Voor wie de datum van de aangifte kent, is dit een relatief eenvoudige toegang.

Tot slot bieden ook de A.R. 1, 2 en het repertorium van de eigenaars (zie 'registratierecht') een directe toegang op de erfenisaangiften, voor zover er sprake is van een overgang van onroerend goed. De losse rekeningen, in voege vanaf 1901/1925, vermelden de sterfdatum van een persoon. In de wetenschap dat een aangifte binnen een bepaalde termijn moet worden ingediend, kan men zo ook de erfenisaangifte achterhalen.

c. Andere

Het reeds vermelde grondregister (reeks 44) is gebaseerd op de kadastrale legger (reeks 212 bij het kadaster). Elk artikel stelt een eigendomstitel voor met een eigenaar en is toegankelijk via een aantal reeksen (zowel kadastraal als niet-kadastraal). Kadastraal zijn de reeksen 208 en 209 van belang. De reeks 208 ontsluit de 'primitieve' toestand, dit wil zeggen de toestand zoals die bij de eerste opmaak van het kadaster gekend is. De reeks 209 ontsluit de mutaties die hierna gebeurd zijn. Beide linken percelen aan kadastrale artikels. In de reeks 208 wordt bovendien ook de eigenaar van elk perceel genoemd.

Bij het archief van de registratie kan men concordantielijsten op basis van de reeks 208 aantreffen.¹⁸ Een losse rekening biedt tevens een link met het grondregister. Verder is voor sommige kantoren een kadastrale atlas van Popp bewaard.

V. VERWANT MATERIAAL

A. BESTAAN EN BEWAARPLAATS VAN ORIGINELN

Bij het registratiekantoor wordt een notariële akte geregistreerd in het register van de openbare burgerlijke akten (reeks 5). Vervolgens brengt de ambtenaar een stempel aan op de minuut. Het origineel wordt bewaard in het archief van de notaris voor wie de akte verleden is.

Het register van de openbare burgerlijke akten bevat ook registraties van akten verleden voor politiecommissarissen, burgemeesters, enz.. In principe moet men de originele akte bij deze personen of instellingen terugvinden, hoewel vaak blijkt dat deze verloren zijn gegaan.

Hetzelfde geldt voor onderhandse akten die in de reeks 6 zijn ingeschreven. Het origineel is in principe terug te vinden bij één of beide partijen die overgaan tot de registratie van deze akte. Het gebeurt echter dat het origineel bewaard wordt tussen de stukken bij de reeks 6bis.

Registratiekantoren zijn lang verplicht geweest om een zogenaamde opgave 219 op te maken. Deze opgave diende om de administratie van het kadaster in kennis te stellen van akten die aanleiding gaven tot een kadastrale mutatie. De opgave werd meestal trimestrieel opgestuurd naar het kadaster, waar men dan ook het origineel bewaarde. Intussen zijn deze formulieren vervangen door digitale applicaties.

B. DOCUMENTEN MET VERWANTE INHOUD

Het tweede kantoor van Beringen heeft in het verleden al archief overgebracht naar het Rijksarchief. Deze kunnen met behulp van de volgende toegangen geraadpleegd worden:

---

¹⁸ Zie bij reeks 44 in onderhavige inventaris.

- *Plaatsingslijst van het archief van het Tweede Kantoor der Registratie van Beringen. Losse rekeningen. Overdracht 2010 (1927-2001).*
- *Plaatsingslijst van het archief van het Tweede Kantoor der Registratie van Beringen. Losse rekeningen. Overdracht 2014 (1901-2003).*

Bij het kantoor der hypotheek wordt voorts een kopie van een notariële minuut overgeschreven in het register van de overschrijvingen (reeks 72). Het grondregister (reeks 44) is gebaseerd op de kadastrale legger. Deze vindt men in het archief van het kadaster .

Tot slot kunnen documenten van de centrale diensten en de gewestelijke directies van het Ministerie en de FOD Financiën eveneens betrekking hebben op het tweede registratiekantoor van Beringen.

C. BIBLIOGRAFIE

BONCQUET W., *De administratie der registratie en domeinen en haar archief*, Handzame, 1971.

DE REU P., *De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie. Organisatie, bevoegdheden, ambtsgebieden, archiefvorming (1796-2006)*, Miscellanea Archivistica Studia 198, Brussel, 2011.

DE REU P., *Zoekwijzer: Kopen en Verkopen van vastgoed (1795 tot heden)*, Zoekwijzers 38, Brussel, 2012.

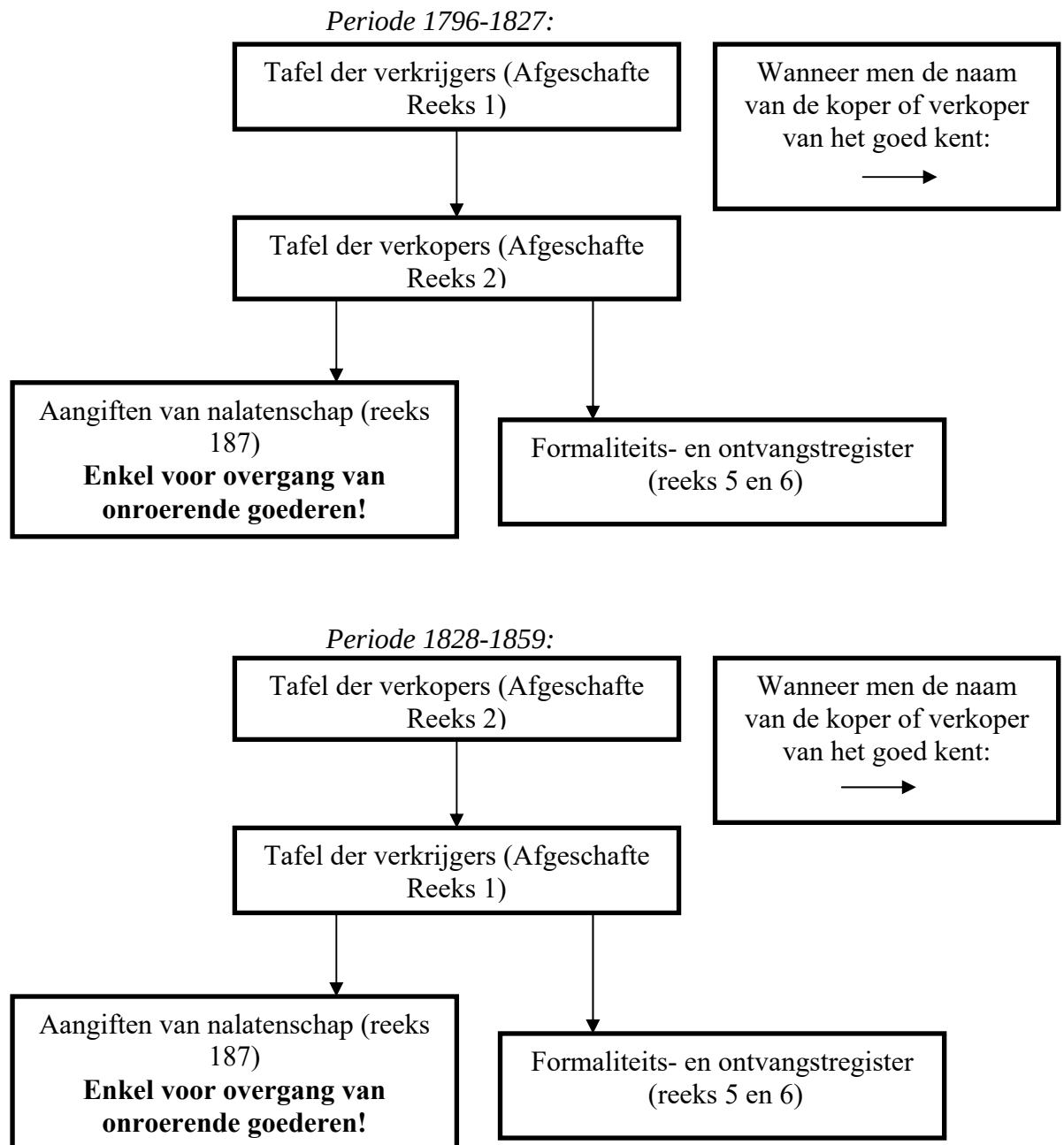
VRIELINCK S., *De territoriale indeling van België (1795-1963). Bestuursgeografisch en statistisch repertorium van de gemeenten en supracommunale eenheden (administratief en gerechtelijk). Met de officiële uitslagen van de volkstellingen*, 3 dln., Leuven, 2000.

VI. BESCHRIJVINGSBEHEER

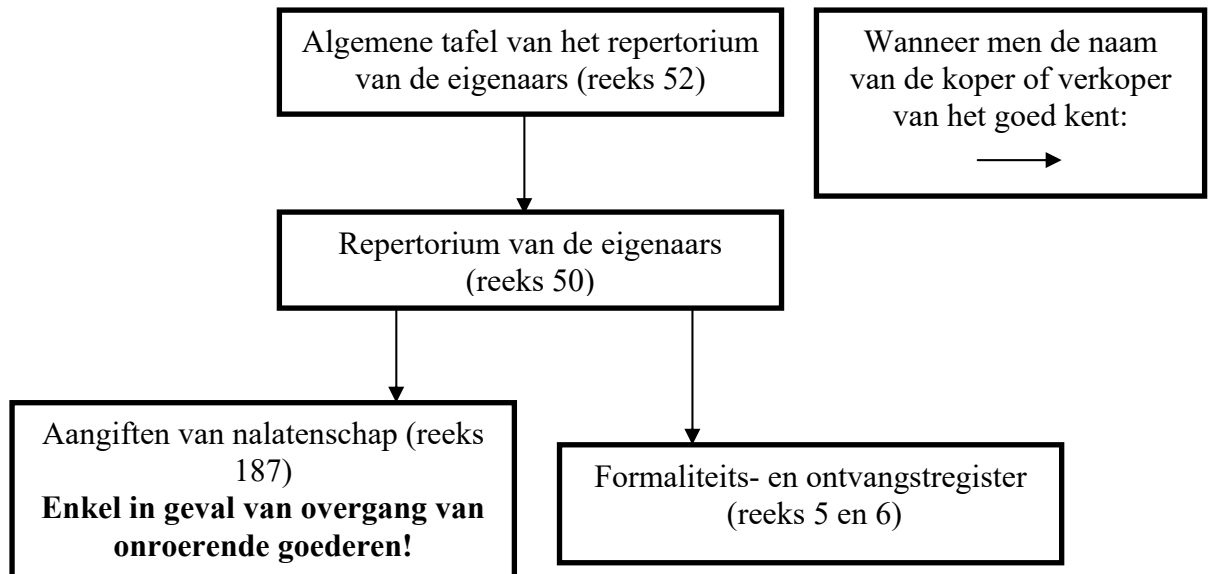
De inventaris is in november 2016 opgemaakt door Pieterjan Lannoy conform de interne richtlijnen van het Rijksarchief. Het archief is in augustus 2014 verpakt en geëtiketteerd door Quinten van Gorp.

VII. BIJLAGEN

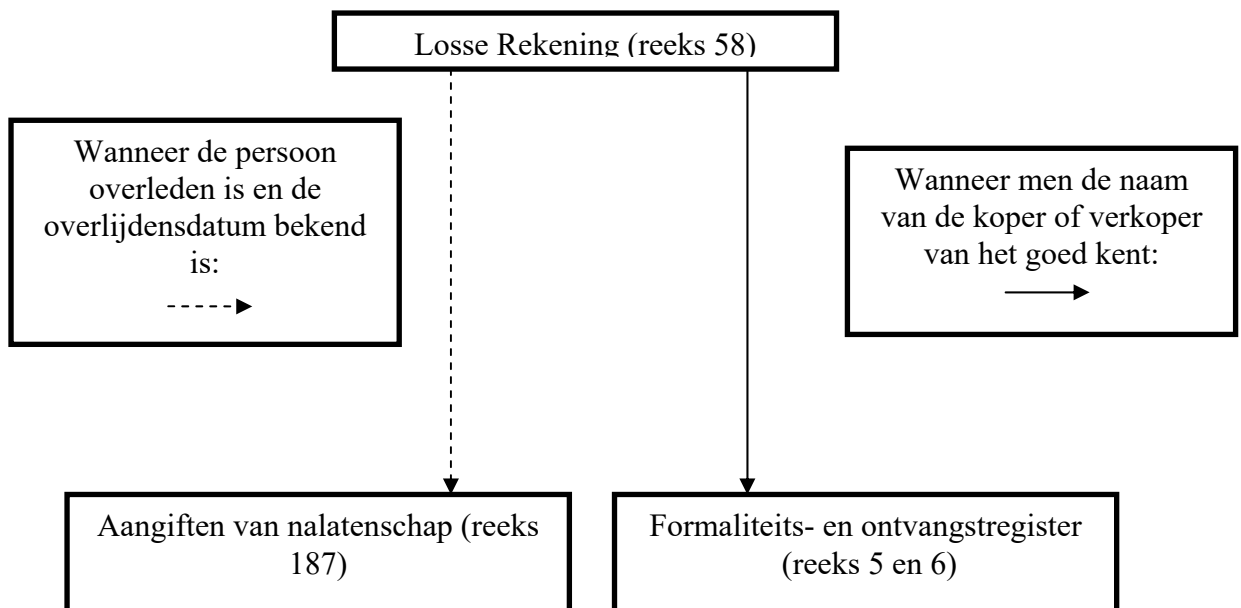
A. ZOEKSTRATEGIE REGISTRATIE 1796-1859

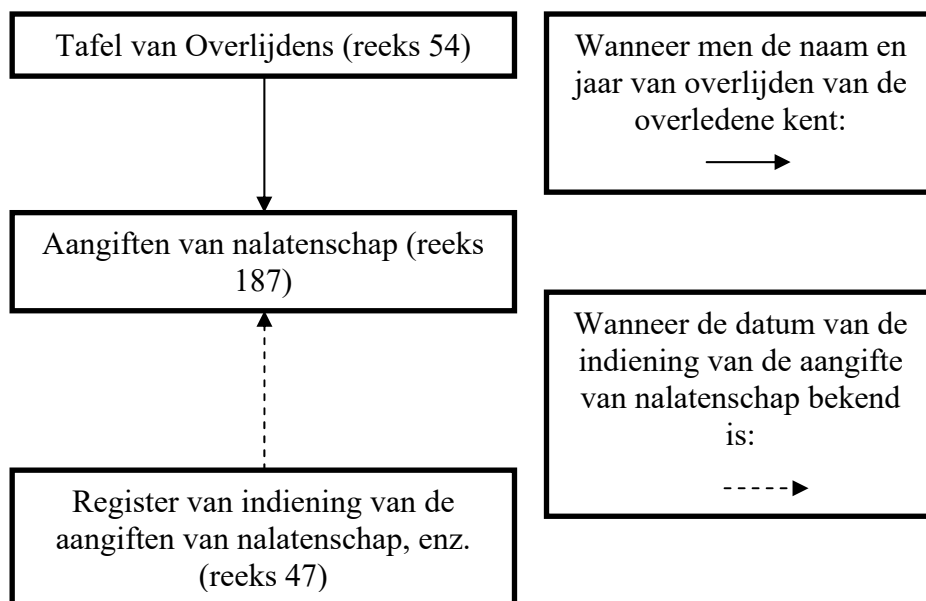
B. ZOEKSTRATEGIE REGISTRATIE 1860-1901/1925

C. ZOEKSTRATEGIE REGISTRATIE 1901/1925-2003

D. ZOEKSTRATEGIE SUCCESSIES

INVENTARIS

I. 'REEKS 44', GRONDREGISTERS (PER GEMEENTE)

1-10.	Grondregister van de gemeente Eksel. [1846-1967].	10 delen
1.	Deel 1. Art. 1-239.	
2.	Deel 2. Art. 240-373.	
3.	Deel 3. Art. 374-494.	
4.	Deel 4. Art. 495-760.	
5.	Deel 5. Art. 761-1086.	
6.	Deel 6. Art. 1087-1462.	
7.	Deel 7. Art. 1463-1763.	
8.	Deel 8. Art. 1764-2061.	
9.	Deel 9. Art. 2062-2395.	
10.	Deel 10. Art. 2396-2525.	
11-19.	Grondregister van de gemeente Hechtel. [1846-1971].	9 delen
11.	Deel 1. Art. 1-237.	
12.	Deel 2. Art. 238-490.	
13.	Deel 3. Art. 491-881.	
14.	Deel 4. Art. 882-1255.	
15.	Deel 5. Art. 1256-1592.	
16.	Deel 6. Art. 1593-1956.	
17.	Deel 7. Art. 1957-2227.	
18.	Deel 8. Art. 2228-2445.	
19.	Deel 9. Art. 2446-2519.	
20-27.	Grondregister van de gemeente Heppen. [1852-1964].	8 delen
20.	Deel 1. Art. 1-290.	
21.	Deel 2. Art. 291-437.	
22.	Deel 3. Art. 438-725.	
23.	Deel 4. Art. 726-1062.	
24.	Deel 5. Art. 1063-1410.	
25.	Deel 6. Art. 1411-1721.	
26.	Deel 7. Art. 1722-1963.	
27.	Deel 8. Art. 1964-2100.	
28-38.	Grondregister van de gemeente Leopoldsburg. [1850-1970].	11 delen
28.	Deel 1. Art. 1-317.	
29.	Deel 2. Art. 318-938.	

- 30. Deel 2bis. Art. 327-938.
Er werd een dubbel opgemaakt wegens de slechte staat van het origineel (deel 2).
- 31. Deel 3. Art. 939-1320.
- 32. Deel 4. Art. 1321-1697.
- 33. Deel 5. Art. 1698-2072.
- 34. Deel 6. Art. 2073-2375.
- 35. Deel 7. Art. 2376-2726.
- 36. Deel 8. Art. 2727-3011.
- 37. Deel 9. Art. 3012-3317.
- 38. Deel 10. Art. 3318-3557.

_ Grondregister van de stad Lommel, sectie A en B.
[1925-1970].

15 delen

- . Delen 1 en 2. Art. 2-2708.
Het betreft losbladige fiches (kadastrale legger) die werden overgeheveld van het kadaster controlekantoor aan het registratiekantoor, vermoedelijk wegens de slechte staat van de originele grondboeken.
Aan te vragen als: REG Beringen 2 2014, nrs. 81-82.
- 39. Deel 3. Art. 1970-2709.
In het deel 3 werden aanvullende mutaties op deel 2 genoteerd.
- . Deel 4. Art. 2711-3641.
Het betreft losbladige fiches (kadastrale legger) die werden overgeheveld van het kadaster controlekantoor aan het registratiekantoor, vermoedelijk wegens de slechte staat van het originele grondboek.
Aan te vragen als: REG Beringen 2 2014, nr. 83.
- 40. Deel 5. Art. 3650-4029.
- 41. Deel 6. Art. 4030-4254.
- 42. Deel 7. Art. 4255-4466.
- 43. Deel 8. Art. 4467-4666.
- 44. Deel 9. Art. 4667-4854.
- 45. Deel 10. Art. 4855-5044.
- 46. Deel 11. Art. 5045-5234.
- 47. Deel 12. Art. 5235-5385.
- 48. Deel 13. Art. 5386-5568.
- 49. Deel 14. Art. 5569-5748.
- 50. Deel 15. Art. 5749-5927.
- 51. Deel 16. Art. 5928-6107.
- 52. Deel 17. Art. 6108-6297.
- 53. Deel 18. Art. 6298-6478.
- 54. Deel 19. Art. 6479-6594.

_ Grondregister van de stad Lommel. Sectie C en D.
[1925-1972].

13 delen

- . Delen 1 en 2. Art. 19-3630.
Het betreft losbladige fiches (kadastrale legger) die werden overgeheveld van het kadaster controlekantoor aan het registratiekantoor, vermoedelijk wegens de slechte staat van de originele grondboeken.
Aan te vragen als: REG Beringen 2 2014, nrs. 84-85.
- 55. Deel 3. Art. 3631-3983.
- 56. Deel 4. Art. 3984-4182.
- 57. Deel 5. Art. 4183-4390.
- 58. Deel 6. Art. 4391-4590.

- 59. Deel 7. Art. 4591-4774.
- 60. Deel 8. Art. 4775-4954.
- 61. Deel 9. Art. 4955-5150.
- 62. Deel 10. Art. 5151-5347.
- 63. Deel 11. Art. 5348-5510.
- 64. Deel 12. Art. 5511-5687.
- 65. Deel 13. Art. 5688-5880.
- 66. Deel 14. Art. 5881-6078.
- 67. Deel 15. Art. 6079-6128.

_ Grondregister van de stad Lommel, sectie E.
[1925-1969].

5 delen

- Deel 1. Art. 1-3250.
Het betreft losbladige fiches (kadastrale legger) die werden overgeheveld van het kadaster controlekantoor aan het registratiekantoor, vermoedelijk wegens de slechte staat van de originele grondboeken.
Aan te vragen als: REG Beringen 2 2014, nrs. 86.
- 68. Deel 2. Art. 3251-3511.
- 69. Deel 3. Art. 3512-3699.
- 70. Deel 4. Art. 3700-3880.
- 71. Deel 5. Art. 3881-3948.

II. 'REEKS 47', REGISTER VAN INDIENING VAN ERFENISAANGIFTEN

72-74. Register van indiening van erfenisaangiften.
1966-1982.

3 delen

- 72. Deel 1. 1 juni 1966 - 5 sept. 1972.
- 73. Deel 2. 6 sept. 1972 - 2 mrt. 1977.
- 74. Deel 3. 2 mrt. 1977 - 18 okt. 1982.

III. 'REEKS 54', ALFABETISCHE TAFEL OVERLIJDENS

75-79. Alfabetische tafel van overlijdens.
1966-1983.

5 delen

- 75. Deel 1. 1966-1970.
- 76. Deel 2. 1971-1974.
- 77. Deel 3. 1975-1977.
- 78. Deel 4. 1978-1980.
- 79. Deel 5. 1981-1983.

IV. 'REEKS 60', REGISTER VAN BEZITTINGEN VAN BUITENLANDERS

80. Register van bezittingen van buitenlanders.
1966-1972.

1 deel

V. 'REEKS 212', KADASTRALE LEGGER

81-83.	Kadastrale legger van de stad Lommel, sectie A en B. [1925-1968].	3 pakken
81.	Deel 1. Art. 2-1966.	
82.	Deel 2. Art. 1970-2708.	
83.	Deel 4. Art. 2711-3641.	
84-85.	Kadastrale legger van de stad Lommel, sectie C en D. [1925-1968].	2 pakken
	84. Deel 1. Art. 19-2847.	
	85. Deel 2. Art. 2850-3630.	
86.	Kadastrale legger van de stad Lommel. Sectie E, art. 1-3250. [1925-1968].	1 pak

ISBN 978-94-9274-862-1

